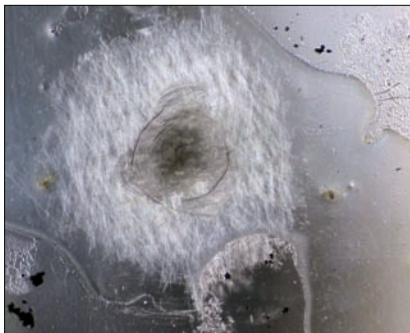

De Liquid Files van Egied Simons

Dirk van Delft [directeur, Museum Boerhaave; dirkvandelft@museumboerhaave.nl]

▲ Een van de Liquid Files. (Egied Simons)

Op 21 april 2012 opende Dirk van Delft, directeur van Museum Boerhaave, de tentoonstelling 'Liquid Files'. Hieronder staat de voordacht die hij bij deze gelegenheid hield.

Op Vlieland, in de bossen niet ver van het dorp, ligt verscholen in het groen een ijsbaanhuisje. Een lief houten schuurtje met een golfplaten dak waarin lokale liefhebbers bij voldoende vorst – een zeldzaamheid op de Wadden – de schaatsen onderbinden. Afgelopen winter is het vast in gebruik geweest.

Op dat moment waren de installaties van Egied Simons alweer weg. Op het nazomerfestival 'Into the great wide open' – genoemd naar het album van Tom Petty and the Heartbreakers, waar ik in de auto graag naar mag luisteren – was het ijsbaanhuisje door deze kunstenaar in gebruik genomen met het project 'Dagvangst: Liquid Files'. In het ijsbaanhuisje had Egied achter de ramen twee overheadprojectoren geplaatst, apparaten die nu nog uitsluitend gebruikt worden door geleerden van boven de zeventig die geen zin hebben om hun oude series transparanten om te toveren tot een powerpoint. Maar Egied had op zijn overheadprojectoren geen transparanten gelegd maar doorzichtige perspex bakken met water geplaatst. Geen gewoon water, maar ijsbaanwater met leven erin: torretjes, donderkoppen,

watervlooien, muggenlarven en nog zo wat. Het beeld van die bakken projecteerde hij op de ramen. De toeschouwers buiten zagen een vervreemdend en intrigerend levend schaduwkunstwerk, vergroot, gekanteld, haarscherp en vol beweging. Een *liquid file*, dagelijks door de kunstenaar ververs.

Verplaatsen we ons van Vlieland naar Rotterdam. In het atelier van Egied Simons, niet ver van het centrum, is het, zoals het in een atelier betaamt, een bende. De ruimte is werkplaats, onderzoekslaboratorium en theater tegelijk, compleet met verduisteringsgordijnen. Alles in dit lichtlabo draait om projectie. Getuigen daarvan zijn de overheadprojectors uit Vlieland, knollen van lenzen afkomstig uit de bioscoop, snorrende diaproyectors, sledes vol raampjes en op de werktafel water uit een Rotterdamse regenton, en liquid files in aantocht. Wat opvalt: geen laser of plasmascherm te bekennen. Heerlijk!

Voor de goede orde: ik ben natuurkundige en ook al doet Museum Boerhaave ook veel aan geneeskunde, mijn hart ligt bij de dode natuur. De bonte karekiet en de korenwolf – ik heb er weinig mee, geef mij maar een quark of Majoranadeeltje. Maar de levende natuur zoals Egied Simons die hanteert en ons voorspiegelt, spreekt mij aan. Egied werkt met transformaties, met het omzetten van de ene wereld in de andere zonder fundamenteel in die werelden in te grijpen. Het materiaal waarmee hij vertrekt – sloopwater, schimmels, spinnenrag, stuifmeel, vruchten – laat hij in zijn waarde, ook al sluit hij het op tussen de glaasjes van een diaraampje. In dat proces ontstaan oogstrelende verdichtingen, poëtische opeenhopingen, kleurrijke structuren van reuzenformaat die in al hun platheid soms een ongrijpbare diepte vertonen. Het zijn beelden die vanzelf, ieder in hun eigen

tempo, wegdrijven van de natuur waaruit de kunstenaar heeft geput en die een abstractie aannemen welke, zoals eerder is opgemerkt, associaties wekt met schilders als Jackson Pollock of Cy Twombly. De liquid files van Egied Simons in de verstilde variant, zonder leven en beweging, roepen een gevoel op van overweldigende schoonheid. Egied Simons is een estheet. Hij werkt met puur organisch materiaal dat hij zelf verzamelt, soms meer dood dan levend. Het gaat om de vorm. Egied Simons staat net zo ver van de vakbioloog als Panamarenko van de vliegtuigingenieur.

Graag geeft Egied Simons zijn lichtbeelden extra betekenis door ze te projecteren op bijzondere locaties. Over de ramen van het Vlielandse ijsbaanhuisje heb ik het al gehad. Bij de Verbeke Foundation in Vlaanderen plaatste hij een overheadprojector vol beweeglijke dieren in het urinoir. Nooit was pissen zo'n belevenis! Bij station Noord in Rotterdam projecteerde hij zijn files op de matglazen achterwand van het bushok. En op de 37ste etage van de Red Apple op het Wijnhaveneiland, ook Rotterdam, verschenen op de Wall Gallery van Michel van Adrichem en architect Han van den Born transformaties van microwerelden die aansloten bij het verkeersgekrioel in de diepte op straat.

Intussen is Egied ook de omgekeerde weg ingeslagen. Niet langer van micro naar macro maar andersom. Op hetzelfde Vlielandfestival 'Into the great wide open' richtte hij in hetzelfde bos onder de titel 'Arbor Morgana' een verduisterde ruimte in als Camera Obscura. In het dak van dat paviljoen een lens die de bewegende boomkruinen en voorbijrijvende wolkenpartijen projecteert op een – omwille van de scherptediepte – in de hoogte verstelbare tafel. Ook werd het Vlielandse legervoertuig van snack-

bar 't Smulpunt tot donkere kamer omgebouwd. Al rijdend ervaren de passagiers de geprojecteerde hemel, maar nu vanuit het perspectief van de nietige watervlo van de liquid files. Inmiddels heeft Egied een oud Volkswagenbusje op de kop getikt en trakteert hij met zijn Camera Obscura op wielen een

half dozijn passagiers op ritjes in Rotterdam die voeren onder tramleidingen, lantaarnpaalkoppen, boomkruinen en hier en daar een stadsvogel.

Egied Simons biedt [hier] in het Natuurhistorisch Museum Rotterdam een selectie uit zijn Liquid Files, vervaardigd zonder dure ICT-poespas

maar met uitsluitend gebruik van eenvoudige hulpmiddelen. Want Herman Boerhaave – en daar zijn we weer – zei het al: *Simplex sigillum veri*, oftewel eenvoud is kenmerk van het ware. Ware woorden. Ik wens iedereen genoeg met Liquid Files. ◀

Kroniek van de vrienden

Jeannette Schoonderbeek [secretaris, Stichting Vrienden van Het Natuurhistorisch; vrienden@hetnatuurhistorisch.nl]

▲ Vriendendag: rondleiding in FutureLand. (Richard Pelt)

De Stichting Vrienden van het Natuurhistorisch Museum Rotterdam heeft een goed 2011 achter de rug en veel plannen voor dit jaar. Wat speelt zich af bij de Stichting Vrienden? Wat is de rol van de Stichting bij het museum en hoe worden de donaties besteed? Het bestuur stelt zich voor dat u, als trouwe vriend, daar benieuwd naar bent. Hier treft u dan ook onze jaarlijkse kroniek aan. Met een beknopt verslag van het afgelopen jaar, een vooruitblik op 2012 en een kort financieel overzicht. En wellicht inspireert het u om nieuwe Vrienden voor het museum te werven!

De activiteiten van de Stichting Vrienden van Het Natuurhistorisch spelen zich af buiten de publiciteit; in de media zult u ons niet aantreffen. Dat laten wij van harte over aan het museum zelf. Het was afgelopen jaar weer genieten in de krant en op de radio- en televisiezenders als het museum weer een mediagenieke nieuwe aanwinst toonde. Bent u als trouwe Vriend dan ook zo trots op uw museum? Wij wel!

In april 2011 beleefden wij met u onze Vriendendag, de eerste weer in lange tijd. In de bus op de heenweg werden wij verrast door onze chauff-

feur, die ons, via een toeristische route door het havengebied met deskundige uitleg, vervoerde naar FutureLand, de Maasvlakte II. Aldaar kregen wij college over het ontstaan en bestaan van dit nieuwe stukje Nederland. Een bijzonder interessante bijeenkomst. Na terugkeer werd er bijgepraat tijdens een genoeglijke lunch in het Kunsthalcafé. U en wij vonden het een geslaagde dag, zo begrepen wij uit de reacties. Voor 2012 heeft het bestuur 29 september een vrolijk dagje uit gepland met de Vrienden.

Financiën

In 2011 zijn door u, als Vriend en trouwe donateur, weer een aantal zaken gerealiseerd waarvoor geen andere middelen beschikbaar waren. De sponsorgelden zijn in 2011 gegaan naar de aanschaf van schelpenkasten en -dozen, middelen ter ondersteuning van het collectiebeheer en aanvullingen voor de bibliotheek. Tevens heeft de Stichting Vrienden een financiële bijdrage gedaan aan de eerste Hoboken Lecture, een jaarlijks terugkerende wetenschappelijke avondlezing in samenwerking met de British Council en de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen, omlijst door prachtige muziek van de studenten van Codarts. In 2011 werd de eerste lezing verzorgd door Lord Martin Rees, Astronomer Royal. Een fantastische avond waar wij ook een aantal van u mochten begroeten. Zeker een evenement om in de gaten te houden en waar wij als Vrienden graag een bijdrage aan leveren. Tevens heeft het bestuur besloten om aan Het Natuurhistorisch een

lening ter beschikking te stellen om de liquiditeitspositie van het museum te verruimen. Het betreft een bedrag van € 60.000,- voor de periode van ruim 3 jaar. Hierna vindt u een tabel met een kort overzicht van het financiële wel en wee van de Stichting Vrienden. Voor de toekomst wil het bestuur de sponsorbijdragen meer structureren. Plannen hiertoe zijn in voorbereiding. Wij houden u op de hoogte.

Dit alles is mogelijk door uw niet-aflatende steun aan het museum. Wij danken u daar hartelijk voor. En graag behouden wij u als Vriend. Kijkt u ook eens rond in uw directe omgeving; wellicht kunt u uw vrienden, kinderen of burenhouders enthousiasmeren om ook Vriend te worden van ons museum. Zij zijn van harte welkom! Voor nu wensen we u een fijne zomer en graag zien wij elkaar dit najaar. ◀

Stichting Vrienden van het Natuurhistorisch Museum Rotterdam; situatie per 31 december 2011

Eigen vermogen € 447.020

Verlies- en winstrekening 2011

Opbrengsten

donaties	€ 5.910
ontvangen rente	€ 10.120
	€ 16.030

Kosten

sponsoring Museum	€ 10.325
Straatgras	€ 500
Vriendendag	€ 2.000
diverse kosten	€ 830
saldo	€ 2.375
	€ 16.030